

Medische vakken

Ontdek de einddoelen medische basiskennis per vak:

Functionele anatomie en fysiologie

De student kan:

- met behulp van anatomie in vivo de ligging van organen, structuren op het eigen lichaam en op het lichaam van een ander vaststellen.
- een overzicht geven van de normale bouw en het functioneren van de mens (cellen, basisweefsels, organen en orgaansystemen) en kan deze in grote lijnen beschrijven, voor zover dit relevant is voor het analyseren en begrijpen van klinische en biomedische problematiek.
- de belangrijkste anatomische systemen op macro- en microniveau globaal beschrijven naar vorm, ligging, bouw en functie en de morfologische en functionele samenhangen tussen de belangrijkste anatomische systemen schematisch weergeven.
- beschrijven op welke wijze biochemische, fysische en fysiologische processen een rol spelen bij de energiebehoefte en het functioneren van het levend organisme
- de fysiologische processen, noodzakelijk voor het begrip van de pathofysiologische inzichten van de reguliere geneeskunde, beschrijven.
- beredeneerd onderscheid maken tussen normaal en abnormaal functioneren van een orgaan(systeem).
- de belangrijkste anatomische structuren in medische terminologie beschrijven, om:
 - medische literatuur te kunnen lezen en begrijpen.
 - medische informatie van reguliere (huis)artsen, specialisten, röntgenverslagen en laboratoriumuitslagen en dergelijke te lezen en te interpreteren.
 - patiënten, collegae, en regulier (para)medici inzicht geven in en verslag uit te brengen over de medische situatie van de patiënt.

Pathologie

De student kan:

- de belangrijkste ziekteprocessen benoemen en in hoofdlijnen beschrijven.
- de wijze waarop het organisme reageert bij desintegratie (b.v. celschade, wondgenezing, ontsteking, immunopathologie, circulatiestoornissen en nieuwvormingen) herkennen en de factoren die op het verloop van deze reacties van invloed zijn beschrijven.
- de belangrijkste klachten, symptomen en verschijnselen die kunnen wijzen op storingen op het gebied van de tracti herkennen, en de onderliggende pathofysiologische mechanismen beschrijven.
- verschillende reguliere methoden van diagnostiek en (farmaco-)therapeutische behandeling van bovengenoemde aandoeningen beschrijven.
- symptomen en verschijnselen die kunnen wijzen op medisch-risicodragende situaties herkennen:
 - typisch/niet-typisch voor het betreffende ziektebeeld.
 - acuut/niet-acuut.
 - directe behandeling behoevend/geen directe behandeling behoevend.
 - ‘niet pluis’, noodzakelijk om door te sturen naar de reguliere gezondheidszorg; ‘pluis’, zelf te behandelen, niet noodzakelijk om door te sturen.
 - pathologie bespreken met patiënten, (para)medici, collega-therapeuten en andere disciplines.

Psychopathologie

De student kan:

- verschillende psychiatrische aandoeningen in de bijbehorende terminologie beschrijven.
- verschillende psychiatrische aandoeningen bij de patiënt herkennen.

Docent medische vakken: Toine Korthout.

Vakken homeopathie

Materia Medica

Gericht op acute situaties in studiejaar 1.

Studenten kunnen aan het eind van het eerste studiejaar 46 geneesmiddelen gebruiken voor acute situaties. Van elk homeopathisch geneesmiddel is er aan het eind van het studiejaar parate kennis van de karakteristieken, de modaliteiten en het specifieke pathologische werkingsgebied.

De opleiding stelt zich ten doel de student een expert te maken in de keuze, het gebruik en het beoordelen van geneesmiddelen voor een ziek persoon. We leiden specifiek op in het gebruik van homeopathische geneesmiddelen.

Onze Materia Medica is een uitgebreide beschrijving van de werking van homeopathische geneesmiddelen. Elk homeopathisch geneesmiddel heeft unieke eigenschappen en vormt een authentiek beeld. Zo'n geneesmiddelbeeld is een gedetailleerde presentatie van het werkingsgebied. De colleges Materia Medica worden daarmee een rijke bron van verfijnde casuïstiek uit de praktijk.

De regulier medische kennis krijgt in de colleges een verdieping binnen een holistisch kader. Ook de psychosomatische verbanden komen door de lessen materia medica uitgebreid voor het voetlicht. In de colleges Materia Medica doe je kennis en inzicht op van meer dan 300 homeopathische geneesmiddelen. Zoals bijvoorbeeld, het gif van de cobra, inkt van de inktvis, zilvernitraat, een groot scala aan mineralen en planten.

Ieder inname van een homeopatisch geneesmiddel dient een heilzaam effect te hebben en is hiermee ook meteen de toets op de methodiek en geneesmiddelkeuze.

Docenten: Merel Kolderie, Sada Landers, Tamara Matheeuwsen en Paul Albers.

Repertoriseren

Studenten:

- begrijpen het nut en de noodzaak van het werken met een repertorium bij het uitwerken van een casus en vinden van het volledige symptoom.
- kennen de hoofdstructuur van het Synthesis 9.1-repertorium.
- kennen de structuur van de Hoofdrubrieken, de Subrubrieken en de Painrubrieken.
- kunnen symptomen opzoeken in een repertorium.
- hebben inzicht in de ‘repertoriumtaal’.
- krijgen inzicht in de achtergrond van het repertorium: wat is het en wat kan ik er mee?
- raken vertrouwd met de taal en de structuur van het repertorium.
- maken onderscheid tussen verschillende symptomen en hun bruikbaarheid in de analyse van een casus (symptomatologie).

Het Repertorium is de tegenhanger van de Materia Medica. Ziektesymptomen in relatie tot homeopathische geneesmiddelen zijn in een overzichtelijke vorm systematisch gerangschikt. Je kunt het repertorium zien als een bijzonder omvangrijke index van klachten. Door het leren kennen en gebruiken van deze index wordt het vaststellen van het te kiezen homeopathisch geneesmiddel sterk vergemakkelijkt. Het heeft inmiddels een zeer geavanceerde digitale vorm gekregen.

Het repertorium heeft een eigen ‘taal’. Dit concrete en verfijnde taalgebruik maak je je in de loop van de opleiding tot homeopaat als vanzelf eigen. Dat vraagt wel investering in tijd maar dit brengt je dicht bij realiteit van je patiënt. Wie gegrepen wordt door de rijkdom van symptomen in de geneeskunde en wie de mogelijkheden van de homeopathische middelen kent, zal de toewijding van alle homeopaten die hebben bijgedragen tot de vorming van het repertorium waarderen.

Docent: Tamara Matheeuwsen.

Medisch homeopathische training / Praktische homeopathie incidenten en acute situaties

In deze lessen komt veel samen: de Materia Medica-kennis, de anamnese, differentiërende vragen, rubrieken uit het repertorium, pathologie en anatomie etc.

De studenten leren in deze lessen de theorie toe te passen in klinische situaties.

Leerdoelen:

- Studenten kunnen aan het eind van het eerste studiejaar in onderstaande acute situaties adequaat homeopathisch (en medisch) handelen.
- Zij hebben zicht op de anatomie en pathologie betreffende de acute situatie en kennen de niet pluis signalen.
- Er kan onderscheid worden gemaakt tussen individualiserende symptomen en algemene symptomen.
- Zij kunnen de juiste anamnese vragen stellen (incl. de differentiërende vragen bij behandelde pathologie) en kennen het volledig symptoom.
- Studenten hebben geneesmiddelen paraat die passen bij onderstaande acute situaties.
- Het geschikte acute geneesmiddel kan worden gevonden a.d.h.v. de juiste acute anamnese en karakteristieke symptomen.
- Studenten zijn in staat om eenvoudige acute pathologie uitwerken aan hand van het CAS1.
- Studenten kunnen de homeopathische basisprincipes toepassen in acute situaties, waartoe behoren het volledig symptoom herkennen en hanteren.

Docenten: Sada Landers en Merel Kolderie.

Therapeutische training

Aan de HVNA-homeopathie willen we dat geneeskunde weldadig wordt!

De HVNA wil met door therapeutische training humane kwaliteiten tot ontwikkeling brengen ten bate van een humane geneeskunde. Zij heeft een bijzondere weg naar het therapeuschap ontwikkeld. Hierin leer je om later in de praktijk iedere patiënt die voor je verschijnt als uniek te leren zien.

Het is onze intentie om de eigenheid van de patiënt te leren kennen in het ziekteproces en hierop genezend aan te sluiten. Want juist in die eigenheid wil je hem tot genezing brengen. Geneeskunde komt hiermee ook in een biografisch perspectief te staan.

In vier jaar tijd leer je: onbevangen waarnemen, participerende beeldvorming, empathische oordeelsvorming, therapeutische besluitvorming en authentiek handelen; alles binnen de kaders van het vak. Sterker nog: op geleide van de methodische stappen van het vak komt de therapeutisch training tot verschijning. De primair humane motivatie tot een medisch beroep komt op onze opleiding weer in samenklank met de zakelijke normen van de geneeskunde.

Tijdens de therapeutische training in het eerste leerjaar staat de waarneming centraal. Door oefeningen leert de studenten waar te nemen en invulling, oordelen, conclusies en gewaarwordingen terug te houden. Er ontstaat een vragende en respectvolle houding. Door studie van de MM en repertorium worden de studenten gevoelig voor bijzondere symptomen. Ook wordt in beginselen de anamnese geoefend.

Docent: Sada Landers.

Holistisch medisch inzicht

Tijdens deze colleges leren we het lichaam in al zijn nuances, maar nu op een holistisch beeldende manier kennen. Tot in de kleinste capillairen, tot in de specifieke bio-chemische processen drukken we onze individuele verhouding en problemen tot de wereld beeldend uit, met alle gevolgen van dien.

Deze lessen leren je deze fijne symptomatologie te lezen met een klinische en begrijpende blik. Abstracte pathologische begrippen wordt inzicht dat je aan de patiënt af kan lezen. Niet een boek bepaalt de diagnose maar de individuele patiënt met zijn actuele problematiek komt in zicht.

Ziekte is niet slechts een verstoorde orgaanfunctie, laat staan een anatomisch defect. We hebben klachten in wisselwerking met deze omgeving: we reageren op temperatuur, op de zuurstof en het vocht in de lucht, op de tijd van de dag, op het seizoen, op de houding in de ruimte die we hebben, op de verschillende voedingsmiddelen die we tot ons nemen en op de manier waarop we kunnen slapen. En dan blijkt ons lichaam een fantastisch geïntegreerd systeem dat voortdurend een dynamische verhouding tot de wereld kiest. Het lichaam spreekt hiermee een verhaal.

In de lessen holistisch medisch denken leren we het lichaam in al zijn nuances, maar nu op een holistisch beeldende manier kennen. Het spreekt boekdelen of een oorontsteking rechts of links zit, klachten aan de voorkant van ons lichaam zijn wezenlijk anders dan die aan onze rug.

Ook voor ons psychische zelfbeleving en de terugslag op ons welbevinden maakt dit veel uit. Tot in de kleinste capillairen, tot in de specifieke bio-chemische processen drukken we onze individuele verhouding en problemen tot de wereld beeldend uit, met alle gevolgen van dien. Als homeopaat trainen we ons altijd al in een verfijnd waarnemingsvermogen.

Deze lessen leren ons deze fijne symptomatologie te lezen met een klinische en begrijpende blik. Abstracte pathologische begrippen wordt inzicht dat je aan de patiënt af kan lezen. Niet een leerboek bepaalt de diagnose maar de individuele patiënt met zijn actuele problematiek komt weer in zicht.

Docent: Paul Albers.

Organon

Samuel Hahnemann heeft in zijn Organon heel precies de uitgangspunten en methode achter de klassieke homeopathie beschreven. Wij gaan uit van dit Organon in de laatste, de zesde, editie. De HVNA vindt deze uitgangspunten erg belangrijk. Als theoretische en methodische basis zijn ze in het curriculum uitgewerkt. Daarmee sluiten we aan bij een wereldwijde standaard waardoor wij meedoen binnen de mondiale ontwikkelingen.

In de colleges 'Organon' staat je theoretische vorming centraal. Je komt beslagen ten ijs en je weet hoe je bent gepositioneerd ten opzichte van je collegae binnen en buiten de reguliere geneeskunde. Een belangrijk speerpunt van de HVNA is dat we de eigen vakmatige identiteit stevig willen grondvesten én een bijdrage willen leveren aan de zorg als geheel.

Het 'Organon' is Samuel Hahnemanns hoofdwerk waarin hij de betrouwbare grondslag neerlegt waar ieder homeopaat op kan rusten. Dit compacte boek geeft houvast en eenduidigheid aan de homeopathische behandeling.

Een 'Organon' is een methodisch instrument om tot iets te komen. Aanvankelijk was een Organon, zoals voor Aristoteles, Francis Bacon en Emanuel Kant een instrument tot inzicht. Hahnemann maakt al in zijn eerste paragraaf zijn omslag binnen de geneeskunde duidelijk. Niet het filosofisch inzicht en de wetenschappelijke ontwikkelingen zijn hierin het oogmerk: "De hoogste en enige roeping van de arts is zieke mensen beter maken, wat men genezen, 'helen' noemt." Dit heeft hem altijd voor ogen gestaan. Maar wel in een aan mathematische zekerheid grenzende exactheid van genezen, gebaseerd op nauwkeurig observeren.

Meer dan 200 jaar succesvolle ervaringen van homeopaten over de hele wereld hebben Hahnemanns inzichten bevestigd. En nog steeds blijkt het Organon onovertroffen in resultaten en de humane zachte manier waarop dit bereikt wordt.

Waar Hahnemann aanvankelijk in zijn eerste editie nog de moderne rationele insteek als vaandel voorop droeg: 'Organon der rationele geneeskunde', heeft vanaf de tweede editie de persoonlijke training van de homeopaat de identiteit van de homeopathie mogen representeren. Het boek is simpelweg 'Organon der geneeskunst' gaan heten.

In de lessen zullen we stap voor stap Hahnemanns professionele scholingsweg doorlopen en illustreren aan casuïstiek uit de praktijk. Niet alleen professionele vaardigheden komen aan de orde, moderne medische vraagstukken zullen we in het licht van het Organon benaderen en hiermee dit uitzonderlijke boek ook gebruiken ter versterking van ons medisch oordeelsvermogen. Het zal blijken dat iedere medicus dit boek eigenlijk zou moeten lezen. Het is voor de geneeskunde wat Aristoteles' Organon is voor de filosofie.

Docent: Paul Albers.

Geschiedenis van de geneeskunde

De grote denkers en eminente medici uit de geschiedenis zijn de meest heldere exponenten van de ontwikkeling die ook de geneeskunde door gemaakt heeft. De moderne geneeskunde is een exponent van deze tijd waar enerzijds de culturele en filosofische stromingen van het verleden in terug te vinden zijn en waarin anderzijds de kiemen voor de toekomst al tot ontwikkeling komen.

Een breed inzicht in de culturele achtergronden van de geneeskunde kan ons een plaatsbepaling van ons medisch handelen geven en ons in staat stellen om lijnen naar de toekomst uit te zetten. Belangrijke denkers voor de geneeskunde tonen ons een kleurrijk palet van het zoeken en streven van de mensheid om zorg te dragen voor de lijdende medemens. Grote medici komen aan bod. We zullen hun invloed herkennen in de verschillende aspecten van de huidige geneeskunde en waardering gaan voelen voor de enorme mogelijkheden van onderzoek en zorg van dit moment.

Het is zaak de biografieën van de illustere voorgangers uit de geneeskunde te leren kennen. De bijbehorende inzichten kunnen we omzetten tot methodische richtlijnen voor de toekomst van ons bijzondere beroep.

Verdieping in de achtergronden van de medische stromingen in het verleden oefenen ons denken om buiten de gebruikelijke kaders te treden. Tegelijkertijd maakt het ons zelfbewuster en trefzekerder om binnen ons beroep rationeel de noodzakelijke keuzes te kunnen maken.

We zullen ons niet alleen een representant van een integrale of alternatieve geneeswijze voelen maar ons tevens een wereldburger gaan voelen die zijn wortels heeft in de geschiedenis van de geneeskunde. Geen eenzijdig neerkijken op de geschiedenis zal het resultaat zijn maar gepaste waardering voor de enorme stappen die er reeds gezet zijn. Zo kunnen we bescheiden en ook geïnspireerd de studie van ons vak oppakken en de homeopathie de toekomst in dragen.

Lesinhoud:

- de positie van de rationaliteit in de geneeskunde.
- de cultuur van de hedendaagse reguliere geneeskunde, reguliere onderzoeksvormen.

- de ontwikkeling van de wetenschappelijke methode.
- de ontwikkeling van de homeopathie in de 18de en 19de eeuw. Hahnemanns correcties op het medisch denken.
- de fenomenologische methode als uitdaging aan de mens in de geneeskunde: humanisering van de geneeskunde. Paradigma-omslag.
- hedendaagse medische vraagstukken.
- de verschillen en overeenkomsten tussen de klassieke homeopathie en de reguliere geneeskunde van dit moment.

Docent: Paul Albers.

Chronische ziekteleer

Chronische ziekten zijn een duurzame verstoring van de in de oorsprong gezonde fysiologie. Ze hebben de neiging uit zichzelf van kwaad tot erger te worden. Hahnemann begreep dat het onderdrukken van ziektesymptomen kon leiden tot een steeds diepere beschadiging van de basale systemen van het menselijk organisme.

De laatste jaren van zijn leven heeft hij voornamelijk gewijd aan het stoppen en tot een werkelijke genezing brengen van deze voortschrijdende chronische kwalen. De verschillende wijzen waarop een mens chronische ziekteprocessen tot ontwikkeling komen worden benoemd in de leer van de miasma's. Inzicht in de miasma's geeft verdiept inzicht in ziekten en de mogelijkheid tot prognose en behandeling hiervan.

Om het onderliggende miasma vast te stellen word je op de HVNA gesensibiliseerd op het waarnemen van specifieke symptomen. Om chronisch zieken te kunnen behandelen is het belangrijk om een gedegen kennis van de miasma's te hebben.

Docent: Monique Vermazeren.

Methode, analyse en casemanagement

De HVNA heeft een eigen didactische methode ontwikkeld om het vak over te dragen. Je leert de uitgangspunten van de homeopathie, zoals Samuel Hahnemann deze heeft beschreven, te koppelen aan moderne inzichten. De grote verdienste van de homeopathie is de heilzame aanpak van chronische ziekten.

De methodiek leert je om alle ‘losse onderdelen’ van het vak tot een beroep te integreren. Hiermee ontstaat er een gedegen en overzichtelijke leerweg. Je toekomstige behandelingen worden inzichtelijk en overdraagbaar. Je zult in staat zijn je behandeling te evalueren en te verantwoorden. We leren je methodisch te denken en werken. Hierdoor kun je op een verantwoorde wijze patiënten behandelen.

Binnen de methodiek leer je ook de Von Boenninghausen methode hanteren. Deze methode maakt je speciaal vaardig in de eerstelijns behandeling van acute ziekten en voert je binnen in klinische problematiek.

Uitzonderlijk binnen de HVNA is dat de therapeutische training niet slechts toegevoegd wordt, maar integraal gekoppeld is aan de methode van het vak. Naarmate je de methode beter leert te doorgronden en toe te passen, groei je meer en meer in het beroep van klassiek homeopaat. Na vier jaar heb je de basis om geheel zelfstandig een praktijk te starten en volwaardig klachten en ziekten te behandelen.

Ieder mens heeft een bepaald niveau van gezondheid: het geeft aan hoe energiek je bent, hoe goed je afweersysteem functioneert, hoe ernstig je chronische ziekte is, hoe je in je vel zit en hoe je erfelijke belasting is. Professor George Vithoukas ontwikkelde een analysesysteem om het gezondheidsniveau (‘Level of health’) voor en na de behandeling van de patiënt te bepalen.

Dit is vooral van belang voor een nauwkeurige professionele inschatting en prognose van je behandeling. Net als in de lessen materia medica leer je iedere afzonderlijke reactie op een geneesmiddel te beoordelen. Er wordt veel casuïstiek behandeld zodat je vertrouwd raakt met deze zorgvuldige afwegingen.

Docenten: Sada Landers, Muriël Wagenmans, Merel Kolderie en Paul Albers.